EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.11.2020.
COM(2020) 692 final

2020/0313 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009 izdavanjem opće izvozne dozvole Unije za izvoz određene robe s dvojnom namjenom iz Unije u Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s člankom 50. Unija je s Ujedinjenom Kraljevinom u pregovorima dogovorila sporazum kojim se utvrđuju aranžmani njezina povlačenja, uzimajući u obzir okvir za naš budući odnos („Sporazum o povlačenju”)[1]. U skladu s uvjetima Sporazuma o povlačenju Ujedinjena Kraljevina od 31. siječnja 2020. više nije država članica Europske unije, a primarno i sekundarno zakonodavstvo Unije prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu nakon završetka prijelazne faze 31. prosinca 2020.

Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. („Uredba”) o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnom namjenom[2] uspostavlja se zajednički sustav kontrola za izvoz robe s dvojnom namjenom u skladu s međunarodnim obvezama i nadležnostima država članica i Europske unije (EU). U skladu s tom uredbom za izvoz robe s dvojnom namjenom u treće zemlje potrebna je dozvola. Ta dozvola može imati oblik individualne, globalne ili opće dozvole.

Kako bi se podržala konkurentnost EU-a i osigurali ravnopravni uvjeti za sve izvoznike iz Unije te istovremeno osigurala visoka razina sigurnosti i potpune usklađenosti s međunarodnim obvezama, Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009 predviđene su „opće izvozne dozvole Unije” za izvoz određene robe s dvojnom namjenom u određene treće zemlje pod određenim uvjetima. Konkretno, u Prilogu II.a Uredbi predviđena je opća izvozna dozvola Unije („EU001”) za određene transakcije niskog rizika, npr. izvoz u Australiju, Kanadu, Japan, Novi Zeland, Norvešku, Švicarsku (uključujući Lihtenštajn) i Sjedinjene Američke Države.

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije utječe na trgovinu robom s dvojnom namjenom između EU-a i Ujedinjene Kraljevine: u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009 za izvoz robe s dvojnom namjenom iz EU-a u Ujedinjenu Kraljevinu od 1. siječnja 2021. bit će potrebna dozvola za izvoz koju izdaje nadležno nacionalno tijelo države članice u kojoj izvoznik ima poslovni nastan. Time bi se stvorilo znatno administrativno opterećenje za nadležna tijela država članica i izvoznike iz EU-a, što bi utjecalo na njihovu konkurentnost.

Stoga je, kako bi se ublažili ti rizici i učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine na konkurentnost EU-a, primjereno dodati Ujedinjenu Kraljevinu u Prilog II.a Uredbi i tako kontrolirati izvoz u Ujedinjenu Kraljevinu na temelju opće izvozne dozvole Unije EU001. Postoji niz razloga zašto bi Ujedinjena Kraljevina trebala biti uvrštena na popis zemalja obuhvaćenih dozvolom EU001:

- Ujedinjena Kraljevina stranka je u relevantnim međunarodnim sporazumima i članica međunarodnih režima o neširenju oružja te zadržava potpunu usklađenost s povezanim obvezama;

[1] Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, SL L 29, 31.1.2020., str. 7. („Sporazum o povlačenju”).

[2] SL L 134, 29.5.2009., str. 1.

- Ujedinjena Kraljevina primjenjuje razmjerne i prikladne kontrole u kojima učinkovito uzima u obzir namjeravanu krajnju uporabu i rizik od zlouporabe u skladu s odredbama i ciljevima ove Uredbe.

Stoga dodavanje Ujedinjene Kraljevine na popis zemalja obuhvaćenih dozvolom EU001 neće negativno utjecati na sigurnost EU-a i međunarodnu sigurnost te će pritom osigurati ujednačenu i dosljednu primjenu kontrola diljem EU-a i ravnopravne uvjete za izvoznike iz EU-a.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

EU-ov sustav kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom predviđa da dozvole za izvoz izdaju nacionalna nadležna tijela na temelju procjene pojedinačnih slučajeva. Zahtjev u pogledu posebne dozvole za izvoz u Ujedinjenu Kraljevinu vjerojatno će uzrokovati znatno administrativno opterećenje za izvoznike i nadležna tijela te rizik od stvaranja neravnopravnih uvjeta za izvoznike u državama članicama i time utjecati na dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta i zajedničke trgovinske politike. Ti negativni učinci mogu se ublažiti uvrštenjem Ujedinjene Kraljevine na popis odredišta obuhvaćenih dozvolom EU001. Stoga je ovaj prijedlog dosljedan s općim pristupom izvanrednim mjerama za povlačenje Ujedinjene Kraljevine bez sporazuma.

Nadalje, s obzirom na to da je Ujedinjena Kraljevina važno odredište za izvoz robe s dvojnom namjenom i da predano osigurava potpunu usklađenost s relevantnim međunarodnim obvezama, uvrštenje Ujedinjene Kraljevine na popis odredišta obuhvaćenih dozvolom EU001 u skladu je i s ciljevima ove Uredbe u odnosu na međunarodnu i EU-ovu sigurnost te s načinom na koji se izvoz robe s dvojnom namjenom u druge države (koje su u položaju usporedivom s položajem Ujedinjene Kraljevine s obzirom na ciljeve Uredbe) nadzire na temelju prava EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova članak 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Ne primjenjuje se jer je međunarodna trgovina u isključivoj nadležnosti EU-a.

- **Proporcionalnost**

Predložena uredba smatra se razmjernom jer će se njome izbjeći nerazmjerni poremećaji u trgovini i prekomjerno administrativno opterećenje EU-ova izvoza robe s dvojnom namjenom u Ujedinjenu Kraljevinu, ne narušavajući pritom međunarodnu i EU-ovu sigurnost. Ne prelazi ono što je nužno za postizanje tog cilja i ne povlači za sobom veće promjene.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj prijedlog sadržava ograničenu izmjenu kako bi se odgovorilo na vrlo specifičnu i jednokratnu situaciju. Budući da je popis trećih zemalja koje obuhvaća EU001 uveden Uredbom i uzimajući u obzir da Komisija nema ovlasti za uvrštenje drugih zemalja na taj popis, čini se da je uredba Europskog parlamenta i Vijeća jedini prikladni oblik zakonodavnog akta za rješavanje te situacije.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Ne primjenjuju se zbog izvanredne i jednokratne naravi događaja koji iziskuje ovaj prijedlog.

- **Savjetovanja s dionicima**

Specifične okolnosti povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije i situacija koja se neprekidno mijenja uvelike ograničavaju mogućnost javnog savjetovanja o prijedlogu. Međutim, razni dionici i predstavnici država članica ukazali su na izazove koji proizlaze iz povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a i moguća rješenja.

- **Procjena učinka**

U skladu sa Smjernicama za bolju regulativu procjena učinka nije potrebna zbog izvanredne naravi situacije. Nisu dostupne bitno različite političke mogućnosti osim onih koje su predložene.

- **Temeljna prava**

Prijedlog nema utjecaj na primjenu ili zaštitu temeljnih prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nije primjenjivo.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije primjenjivo.

2020/0313 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009 izdavanjem opće izvozne dozvole Unije za izvoz određene robe s dvojnom namjenom iz Unije u Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s člankom 50. Unija je s Ujedinjenom Kraljevinom pregovarala o Sporazumu o povlačenju[3]. Prema uvjetima Sporazuma o povlačenju Ujedinjena Kraljevina od 31. siječnja 2020. više nije država članica Europske unije, a primarno i sekundarno zakonodavstvo Unije prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj nakon završetka prijelazne faze 31. prosinca 2020.

(2) Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009[4] uspostavlja se zajednički sustav za kontrolu izvoza robe s dvojnom namjenom radi zaštite Unijine i međunarodne sigurnosti i osiguravanje ravnopravnih uvjeta za izvoznike iz Unije.

(3) Uredbom (EZ) br. 428/2009 predviđene su „opće izvozne dozvole Unije”, kojima se olakšavaju kontrole izvoza niskog rizika robe s dvojnom namjenom u određene treće zemlje. Trenutno su općim izvoznim dozvolama Unije br. EU001 obuhvaćene Australija, Kanada, Japan, Novi Zeland, Norveška, Švicarska, uključujući Lihtenštajn, i Sjedinjene Američke Države.

(4) Ujedinjena Kraljevina stranka je u relevantnim međunarodnim sporazumima i članica međunarodnih režima o neširenju oružja te zadržava potpunu usklađenost s povezanim obvezama

(5) Ujedinjena Kraljevina primjenjuje razmjerne i prikladne kontrole kojima učinkovito uzima u obzir namjeravanu krajnju uporabu i rizik od zlouporabe u skladu s odredbama i ciljevima Uredbe (EZ) br. 428/2009.

---

[3] Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.).

[4] Uredba Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnom namjenom (SL L 134, 29.5.2009., str. 1.).

(6) Dodavanje Ujedinjene Kraljevine na popis zemalja obuhvaćenih dozvolom EU001 ne bi trebalo negativno utjecati na sigurnost Unije ili međunarodnu sigurnost.

(7) S obzirom na to da je Ujedinjena Kraljevina važno odredište za robu s dvojnom namjenom proizvedenu u Uniji, primjereno je Ujedinjenu Kraljevinu uvrstiti na popis odredišta obuhvaćenih općim izvoznim dozvolama Unije br. EU001 kako bi se osigurala ujednačena i dosljedna primjena kontrola u cijeloj Uniji, promicali ravnopravni uvjeti za izvoznike iz Unije i izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje, dok se istodobno štiti Unijina i međunarodna sigurnost.

(8) S obzirom na hitnost koja proizlazi iz okolnosti povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, potrebno je omogućiti brzu primjenu odredbi predviđenih u ovoj Uredbi, a koje se odnose na uključivanje Ujedinjene Kraljevine u opće izvozne dozvole Unije br. EU001. Stoga bi ova Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog II.a Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009 mijenja se kako slijedi:

(1) naslov „Izvoz u Australiju, Kanadu, Japan, Novi Zeland, Norvešku, Švicarsku, uključujući Lihtenštajn, i Sjedinjene Američke Države” zamjenjuje se sljedećim:

„Izvoz u Australiju, Kanadu, Japan, Novi Zeland, Norvešku, Švicarsku, uključujući Lihtenštajn, Ujedinjenu Kraljevinu i Sjedinjene Američke Države”;

(2) u dijelu 2. nakon „Švicarska, uključujući Lihtenštajn,” umeće se sljedeće:

„– Ujedinjena Kraljevina (ne dovodeći u pitanje primjenu ove Uredbe na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom u skladu s točkom 47. Priloga 2. Protokolu o Irskoj i Sjevernoj Irskoj u kojoj se navode odredbe prava Unije iz članka 5. stavka 4. Sporazuma o povlačenju)[5]”.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*

[5] SL C 66 I, 19.2.2019., str. 1.